

مطالعات پتروگرافی و دگرسانی متاسوماتیک اسکارن آهن

بند نرگس-بادرود-کاشان

ملیحه نظری*دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران Nazarimaliheh100@yahoo.com

محمدلطفى-دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

هدیه رحیمی مقیم-دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران

چکیده:

معدن سنگ آهن بند نرگس در شمال استان اصفهان، در محدوده ۷۰ کیلومتری شمال شرقی شهرستان بادرود و در حاشیه جنوب غربی دشت کویر قرار دارد. توده نفوذی این منطقه توده ای با جنس گرانودیوریت می باشد که با سن اوسن و به شکل وسیعی به درون سنگ های منطقه نفوذ کرده و باعث گسترش زونهای دگرسانی متاسوماتیک قابل توجه و واحدهای دگرگونی مجاوری و اسکارنی در اطراف خود شده است. جنس این توده از گرانودیوریت تا گرانیت، دیوریت و کوارتزدیوریت متغیر است. اسکارن بندنرگس از نوع کلسیک میباشدوزونهای اسکارنی هم به صورت اندواسکارن و هم اگزاواسکارن متتشکل از دوزون گارنت اسکارن واپیدوت اسکارن میباشد. فرایند اسکارنی شدن به دو مرحله اصلی (۱) پیش رونده (۲) پس رونده تقسیم میشود. در مرحله اول جایگیری توده نفوذی صورت گرفته و باعث دگرگونی ایزوکمیکال سنگهای درونگیر گردیده است. تبلور توده نفوذی باعث تکامل فاز سیال هیدروترمال و نفوذ آن به داخل سنگهای درونگیر شده است. واکنش این سیالات با سنگهای دگرگون شده اولیه باعث ایجاد دگرگونی متاسوماتیک گسترده شده که توسط تشکیل کانیهای کالک سیلیکات بی آب نظیر گارنت و پیروکسن در درجه حرارتی حدود ۵۰۰ درجه سانتی گراد و فوگاسیته اکسیژن 10^{-25} - 10^{-22} مشخص میشود. در مرحله پس رونده با تغییر شرایط فیزیکوشیمیایی نظیر کاهش دما (کمتر از ۵۰۰ درجه سانتی گراد) و افزایش $f\text{S}_2$ کانیهای کالک سیلیکاته بی آب به کانیهای کالک سیلیکاته آبدار (اپیدوت، ترمولیت و اکتینولیت)، سیلیکاته (کوارتز)، رسی (کلریت)، اکسیدی (مگنتیت) و هماتیت، سولفیدی (پیریت، کالکوپیریت و تتراهریت) و کربناته (کلسیت) دگرسان شده اند.

واژه های کلیدی: معدن سنگ آهن بند نرگس، اندواسکارن، اگزاواسکارن، دگرگونی ایزوکمیکال، کانیهای کالک سیلیکات

مقدمه :